

BEROEPSPROFIEL

TRAINERS/THERAPEUTEN

EMOTIONEEL LICHAAMSWERK

VAN

BeTTEL

INHOUDSOPGAVE

Inleiding		blz. 3
Hoofdstuk 1	Wat is Emotioneel Lichaamswerk en wat is de doelgroep?	blz. 3
1.1	Definitie van het beroep	blz. 3
1.2	Mensvisie	blz. 3
1.3	Werkwijze	blz. 4
1.3.1	Werkwijze van de trainer	blz. 4
1.3.2	Werkwijze van de therapeut	blz. 6
1.4	Doelgroep	blz. 6
1.5	Verduidelijking	blz. 5
Hoofdstuk 2	Taakgebieden van de trainer en de therapeut Emotioneel Lichaamswerk	blz. 8
2.1	Indicatiestelling	blz. 8
2.2	Voorlichtende en preventieve taak	blz. 9
2.3	Geven van onderwijs en begeleiding	blz. 10
2.4	Administratie, beheer en organisatie	blz. 10
2.5	Kwaliteitsbewaking	blz. 11
Hoofdstuk 3	De achtergrond van Emotioneel Lichaamswerk en praktische gegevens	blz. 12
3.1	Historie	blz. 12
3.2	Informatie over bestaande opleidingen	blz. 12
3.3	Onderscheid met andere zorgverleners	blz. 13
3.4	Trends en ontwikkelingen	blz. 13
3.5	Therapieduur en –prijs	blz. 13
3.6	Beroepscode van de trainer en / of de therapeut	blz. 14
3.7	Klachtenregeling	blz. 14
3.8	Literatuurlijst	blz. 15

BEROEPSPROFIEL TRAINERS/THERAPEUTEN EMOTIONEEL LICHAAMSWERK

INLEIDING

Emotioneel Lichaamswerk (ELW) verwerft zich binnen de gezondheidszorg steeds meer een eigen plek, vooral daar waar het gaat om preventie van gezondheidsklachten. Het beroep is in continue ontwikkeling. BeTTEL, de Beroepsvereniging voor Trainers/Therapeuten Emotioneel Lichaamswerk, is aangesloten bij het Register SRBAG (Stichting registratie beroepsbeoefenaars Alternatieve Gezondheidszorg. Dit beroepsprofiel is gemaakt volgens de indeling van de P.G.B. Psychosociale en Geestelijke Begeleiding. Dit beroepsprofiel is bedoeld om duidelijkheid te verschaffen over Emotioneel Lichaamswerk aan andere disciplines in de gezondheidszorg, verzekeraars, bedrijven, overheden en ieder die er kennis van wil nemen. Trainers, therapeuten, cliënten en cursisten worden voor de leesbaarheid in de tekst steeds voorgesteld als 'hij' in plaats van hij/zij.

HOOFDSTUK 1 Wat is Emotioneel Lichaamswerk en wat is de doelgroep?

1.1 Definitie van de methode

Emotioneel Lichaamswerk, en onder Emotioneel Lichaamswerk valt ook Reichiaans Lichaamswerk, is een ervaringsgerichte methode die het lichaam als uitgangspunt neemt om mensen in hun emotionele, fysieke en mentale en spirituele ontwikkeling te ondersteunen en/of dieper liggende problematiek te helpen verwerken. Belangrijke begrippen binnen deze methode zijn lichaamsbewustzijn, bewustwording van gevoelens, ademhalingsoefeningen, aarden, zelfexpressie. Hiervoor zijn uitgekende lichaamsgerichte oefeningen ontwikkeld. Emotioneel Lichaamswerk wordt zowel in individuele sessies als in groepsverband aangeboden.

1.2 Mensvisie

Emotioneel Lichaamswerk gaat er vanuit dat ieder mens in staat is de kwaliteit van zijn eigen leven te verhogen. Vroeger bepaalde vaak de kerk, de school of de familie, wie iemand was en wat hem in het leven te doen stond. Tegenwoordig zijn veel mensen op zoek naar een rode draad in hun leven en naar balans tussen gevoel en verstand. Op deze manier in het leven staan, vraagt om nieuwe vaardigheden. De emotionele vaardigheid wordt steeds belangrijker omdat uitsluitend verstandelijke motieven niet meer blijken te voldoen om zelf keuzes te kunnen maken binnen de vele mogelijkheden in de huidige manier van leven. Emotioneel Lichaamswerk is ontwikkeld om meer contact te maken met dat wat ons in diepste zin beweegt. De methode neemt het lichaam als uitgangspunt met de overtuiging dat emoties en kwaliteiten, maar ook de blokkades die deze tegenhouden, liggen opgeslagen in het lichaam. Emotioneel Lichaamswerktechnieken en -oefeningen bevorderen het contact met het lichaam en de emoties en men leert spanningen geleidelijk los te laten. Door emoties gewaar te worden, toe te staan en de uiting

ervan te oefenen, kan men leren zich er niet mee te identificeren waarna acceptatie ontstaat en ruimte voor verandering. Zo leert men de signalen van het lichaam en de emoties herkennen en gebruiken om een eigen richting te bepalen binnen de mogelijkheden van het leven.

1.3 Werkwijze

We onderscheiden training van therapie.

Training

Kan zowel individueel als in een groep plaatsvinden en heeft tot doel dat de cliënt/cursist de emotionele vaardigheid oefent. Individuele training om aan een bepaald thema extra aandacht te geven, vindt vaak plaats in de vorm van coaching. Dit is meestal een kortdurende ondersteuning van één tot tien sessies.

Therapie

Gaat in op de individuele dieper liggende problematiek van de cliënt. Het kan een kort en langer durend proces zijn, van éénmalig tot jaren. Het gaat vooral om bewustwording van verdrongen ervaringen en heling door emotionele verwerking.

1.3.1 Werkwijze van de trainer

Training Emotioneel Lichaamswerk kan zowel individueel als in groepen worden gegeven.

Vorm

De meest voorkomende vorm van een training Emotioneel Lichaamswerk is de basiscursus. De basiscursus wordt verspreid over heel Nederland gegeven. Deze bestaat uit 10 of 15 dagdelen en is na de informatiebijeenkomst meestal de eerste kennismaking met Emotioneel Lichaamswerk. Als eerste mogelijkheid is er ook een basisweekend Emotioneel Lichaamswerk. Vervolgens zijn er doorwerkgroepen, losse dagen, vervolweekenden en langduriger vervoltrainingen. De methode wordt ook toegepast voor specifieke doelgroepen. Zo zijn er op dit moment cursussen voor mannen, vrouwen, mensen met eetstoornissen, cursussen met als thema seksualiteit, homoseksualiteit, relatie-trainingen en cursussen met als doel reïntegratie in het arbeidsproces en preventie van ziekteverzuim.

Inhoud

Alle cursussen hebben een opbouw: een opwarming, een hoofdthema, theorie en een moment voor integratie en uitwisselen van de ervaringen. Er wordt aandacht besteed aan bewustwording van het eigen lichaam, met thema's als contact maken met het eigen lichaam, contact maken met anderen, contact maken met de grond waar men op staat en zelfexpressie. In de basiscursus krijgen de cursisten een cd met lichaamsgerichte oefeningen mee naar huis en thuiswerkopdrachten zodat datgene wat in de cursus aan de orde komt ook geïntegreerd kan worden in het dagelijks leven.

Middelen

De volgende werkvormen worden toegepast:

A. Fysieke oefeningen

Bewegen

De meeste cursussen beginnen met bewegen op muziek als opwarming. Na stevige fysieke beweging komt er meer toegang tot het gevoel.

Ademen

In de cursus neemt bewust voller en intenser ademen een belangrijke plaats in. Het wordt gebruikt om bewuster te voelen en om ontspanning te brengen. In het dagdeel met het thema ademen wordt gedurende een uur met een eenvoudige ademtechniek intenser geademd waardoor onderliggende gevoelens de ruimte kunnen krijgen.

Geluid maken/ expressie geven aan.

Er wordt geoefend met de stem (je stem laten horen) en verbale expressie. De stem wordt ook gebruikt om ontspanning en doorstroming van energie te brengen.

De fysieke oefeningen zijn gebaseerd op controle-, stretch-, stress-, vibratieposities en actieve en passieve bewegingen. Deze worden gebruikt ter opwarming, gewaarwording, doorstroming, expressie, oplading, ontlading, relaxatie en integratie. Voorts worden de oefeningen toegepast op de diverse delen van het lichaam of segmenten: Benen is het gebied waar we te maken hebben met aarding, hoe men in het leven staat, de basis, zelfstandigheid, flexibiliteit, bestaansrecht, het staan in de realiteit. Bij het bekken kunnen we te maken hebben met schaamte, geremdheid en kwetsuren, maar ook het aanboren van kracht, vitaliteit, vertrouwen, de sexuele energie en het bewustworden en/of toelaten van lust, genot. Bij de buik hebben we te maken met de diepste basale emoties, de instincten, het verteren en verwerken, het 'bij je gevoel blijven'. Bij de romp hebben we te maken met het gebied van de longen: levenslust, levensadem, vitaliteit, ruimte en het hart: liefde, ontroering, kwetsing, openen en afsluiten, verlangen. Bij de schouders en armen, hebben we te maken met eisen, druk en verantwoordelijkheden, expressie in de vorm van fysiek contact zoals strelen, slaan, uitreiken, afweren, geven en ontvangen. Bij het hoofd hebben we te maken met het woorden geven aan en communiceren van emoties: spreken, huilen, bijten, lachen, slikken, enz. Het is ook de plek van controle en inzicht.

B. Meditatie technieken

Naast het in beweging komen, is het ook van belang te leren helemaal stil te worden, juist niets te dóen. Om waar te nemen zonder daar betekenis aan te geven.

C. Visualisatie

Door middel van beeldtaal wordt een situatie opgeroepen waarin nieuwe ervaringen en inzichten opgedaan kunnen worden.

D. Coaching en begeleiding

De trainer geeft coaching en begeleiding aan de cursist om:

1. hem zijn eigen leerdoelen te laten stellen
2. hem de gelegenheid te geven ervaringen onder woorden te brengen en uit te wisselen
3. te spiegelen en vragen te stellen

4. thuiswerk mee te geven in de vorm van fysieke oefeningen en opdrachten om ELW in het dagelijks leven te kunnen integreren
5. hem zichzelf te laten evalueren.

Naar aanleiding van wat er in de cursus aan de orde komt, kan de cursist ook individuele therapie of coachsessies krijgen.

De werving

De werving van de deelnemers vindt plaats via websites en multimedia en informatiebijeenkomsten, mond-tot-mondreclame, verspreiding van folders, advertenties en artikelen of persberichten in kranten of bladen. Ook verwijzing door reguliere behandelaars komt voor.

De nazorg: Het is bij de cliënt bekend altijd bekend op welke wijze en tijden de trainer / therapeut bereikbaar is buiten de afspraken of bijeenkomsten om.

1.3.2 Werkwijze van de Therapeut

Wanneer de cliënt kiest voor een therapeutische werkwijze, kan hij terecht bij een therapeut Emotioneel Lichaamswerk of bij een therapeut Reichiaans Lichaamswerk. In een intakegesprek wordt vastgesteld op welke wijze de cliënt zijn spanningen beleeft en welke belemmering hem dit geeft. Dan worden er een aantal sessies afgesproken en het doel daarvan vastgesteld. De aanpak wordt bepaald door het thema waar de cliënt mee komt. De therapeut werkt vanuit de (lichaams)signalen van de cliënt en gebruikt technieken uit Emotioneel Lichaamswerk en/of Reichiaans Lichaamswerk om met de cliënt het thema te verhelderen, verdrongen gevoelens en emoties in het bewustzijn terug te brengen en zijn problematiek op te lossen. Na het aantal afgesproken sessies zal een evaluatie plaatsvinden waarin gekeken wordt of de doelen zijn gehaald c.q. bijgesteld moeten worden.

Het verschil tussen training en therapie is vooral: het aanreiken van middelen om de kwaliteit van leven te verhogen (training) versus het verwerken van emotionele ervaringen van vroeger waarbij regressie een belangrijk gegeven is (therapie).

1.4 Doelgroep

Training heeft als doelgroep:

- mensen die de eigen verantwoordelijkheid voor hun leven willen gaan nemen
- mensen die zichzelf beter willen leren kennen en de kwaliteit van hun leven willen verhogen
- mensen die naast gesprekstherapie een lichaamsgerichte methode als ondersteuning gebruiken
- mensen die op specifieke onderdelen van het leven, of bij een veranderingsproces, tijdelijke begeleiding zoeken.

Therapie heeft als doelgroep:

- mensen die inzicht willen krijgen in dieper liggende en/of vroegere problemen en deze willen verwerken
- mensen die op specifieke onderdelen van het leven tijdelijke begeleiding

zoeken.

1.5 Verduidelijking

Het unieke van Emotioneel Lichaamswerk/ Reichiaans Lichaamswerk is dat de beïnvloeding van psychische processen plaats vindt door de contactbeleving met het lichaam. Het gaat in eerste instantie om een bewustwording van het verband tussen lichaam en emotionele beleving.

Uitgangspunt is dat psychische spanningen lichamelijk beleefd worden. Lichaam en geest beïnvloeden elkaar. De spanningen kunnen voor langere of kortere tijd optreden. Bij langdurige spanning neemt de beweeglijkheid van het totale lichaam af. Eén van de merkbare effecten van langdurige spanning is verkramping van het lichaam, waardoor emoties niet meer ervaren en geuit kunnen worden. Emotioneel Lichaamswerk biedt handvatten om door middel van uitgekende lichaamsoefeningen opnieuw contact te maken met het lichaam en de daarin opgeslagen spanningen. Men wordt zich steeds bewuster van de lichaamssignalen, men leert emoties te uiten en te verwerken door middel van intensief ademen, bewegen en geluid maken.

Beïnvloedingsmogelijkheden t.a.v. de lichamelijke processen

Emotioneel Lichaamswerk is een werkwijze waarbij scholing, coaching en training centraal staan. Emotioneel Lichaamswerk confronteert de deelnemer met het verschil tussen verbale en non-verbale communicatie. Het beïnvloedt de vitaliteit van het lichaam als ondersteunende kracht voor psychische processen. Het verhoogt de mobiliteit van het lichaam waardoor mensen in een betere conditie komen, beweeglijker worden en waarbij psychosomatische klachten als vanzelf kunnen verdwijnen. Het stimuleert de fysiologische processen waardoor organen beter kunnen gaan functioneren. Het verbetert de totale doorstroming van het lichaam waardoor er ontspanning kan ontstaan in spierpantser. Het heeft mogelijk het effect dat de intuïtie toeneemt. De cliënt wordt zich bewust van zijn emoties en krijgt zijn emoties beschikbaar, zonder dat hij in emotionaliteit vervalt en slachtoffer is van zijn eigen emoties.

Beïnvloedingsmogelijkheden t.a.v. psychische processen

Emotioneel Lichaamswerk kan gebruikt worden bij het verhelderen van psychische klachten die het gevolg zijn van gewoontevorming en bij het verhelderen van psychologische conflicten waarbij impulsen onder invloed van angst, schuld en schaamte worden vertaald in lichamelijke spanningen. De grondleggers Wilhelm Reich (1897 –1957) en Alexander Lowen (1909-) hebben lichamelijke symptomen en psychische klachten geordend in een aantal zogeheten karakterstructuren en energetische processen.

(toevoeging per 2001)

Het ontwikkelingsproces dat mensen doormaken wanneer ze met Emotioneel Lichaamswerk starten, bestaat uit drie fases:

Fase 1 – Lichaamsbewustzijn

Fase 2 – Sturing en zicht krijgen op hoe wij mensen ons leven leven

Fase 3 – Zijn en liefde ervaren en deze in ons leven integreren.

In fase 1 ligt de nadruk op:

- het leren voelen
- het leren om bij emoties te kunnen blijven
- het leren om emoties opnieuw te kunnen uiten
- het versterken van de persoonlijkheid.

In fase 2 worden de vaardigheden van fase 1 gebruikt en komt de nadruk te liggen op:

- Hoe beïnvloeden emoties en voelen en denken elkaar?
- Zicht krijgen op:
 - gewoontes en patronen
 - aannames en overtuigingen
 - innerlijke waarden
- Ervaren dat gevoel het kompas kan zijn van waaruit men leeft
- Opnieuw leren contact te maken met intuïtie.

In fase 3 worden de vaardigheden van fase 1 en 2 gebruikt en krijgt men contact met en zicht op:

- het verschil tussen persoonlijkheid en de essentie in het leven
- hoe te leven vanuit het hier en nu
- wat het betekent om aanwezig te zijn
- het ervaren van stilte.

Dit alles om uiteindelijk contact te krijgen met de kern en de bron van waaruit wij mensen kunnen leven.

In alle drie de fases verloopt het proces van persoonlijke groei langs de weg van met de aandacht naar binnen gaan en vervolgens gestalte geven aan de binnenwereld in de buitenwereld. Hetgeen uiteindelijk resulteert in het bewust worden van het samenvallen van dat wat een mens doet en dat wat een mens is.

Hoofdstuk 2

Taakgebieden van de trainer en de therapeut Emotioneel Lichaamswerk

Naast het geven van cursussen en individuele begeleiding hebben de trainer en therapeut Emotioneel Lichaamswerk de volgende taakgebieden:

1. Indicatiestelling
2. Preventie en voorlichting
3. Onderwijs en begeleiding
4. Administratie, beheer en organisatie
5. Kwaliteitsbewaking

2.1 Indicatiestelling:

De indicatiestelling is de afweging of de methode Emotioneel Lichaamswerk geschikt is voor een cursist/cliënt voorafgaande aan/gedurende de cursus c.q. begeleiding.

Contra-indicaties

In het algemeen richt Emotioneel Lichaamswerk zich niet op:

- psychotische mensen, borderline-persoonlijkheden
- mensen met fobieën
- depressieve cliënten die suïcidaal zijn
- mensen met ernstige mate van verslaving, alcohol, drugs
- mensen met epilepsie
- mensen met zwakzinnigheid.

De mogelijkheden van Emotioneel Lichaamswerk reiken niet verder dan de mogelijkheden die bij de persoon in kwestie (al dan niet) latent aanwezig zijn. Wanneer klachten ontstaan door fysieke, economische of maatschappelijke factoren, waarbij bewuste en onbewuste psychische factoren een rol spelen, kan Emotioneel Lichaamswerk ondersteunend werken bij het verhelderen van deze invloeden, en zo de kwaliteit van het leven verhogen.

Groepen

De trainer Emotioneel Lichaamswerk geeft voorafgaande aan een cursus één of twee informatiebijeenkomsten waarin mede wordt onderzocht of de cursus Emotioneel Lichaamswerk passend is voor de cursist. Eventueel wordt iemand verwezen naar individuele coaching, therapie, of anderszins (bijvoorbeeld naar de huisarts). Aan het begin van de eerste cursusavond wordt een aanmeldingsformulier ingevuld met onder andere

1. medicijn gebruik
2. gebruik van verslavende middelen zoals alcohol / tabak / cannabis / drugs.
3. medische/psychologische vragen over dit moment
4. medische historie

om contra-indicaties uit te sluiten. Naar aanleiding daarvan of gedurende de cursus kan blijken dat de cursus voor de cursist niet tot de verwachte resultaten kan leiden. Er wordt dan verwezen naar een meer geschikte begeleidingsvorm. Als binnen de cursus extra ondersteuning nodig is, wordt die aangeboden of een verwijzing gegeven.

Individuele begeleiding

De therapeut bepaalt na een intakegesprek of Emotioneel Lichaamswerk of Reichiaans Lichaamswerk een geschikte methode is voor de betreffende persoon. Er wordt in de diagnose mede gebruik gemaakt van de karakteranalyse zoals beschreven door Wilhelm Reich / Alexander Lowen / Henne Arnolt Verschuren/ Wibe Veenbaas.

De therapeut is bekend met de WBGO en heeft dit opgenomen op het aanname formulier / contract met de cliënt.

Onderdeel van de afronding van een therapie is een evaluatieformulier/gesprek.

2.2 Voorlichtende en preventieve taak

Voorlichtende taak

Zowel in de cursussen als bij een individuele aanpak wordt ruim aandacht besteed aan informatieoverdracht. Elke cursusavond gaat over een thema waarover een inleiding wordt gegeven. Een belangrijke rode draad is het toelaten van en omgaan met makkelijke en ongemakkelijke gevoelens. Er wordt gewerkt aan de hand van thema's als aarden, expressie, enz.

Preventieve taak

Vaak treedt in de loop van de cursus/begeleiding vermindering van klachten op en werkt de begeleiding preventief met betrekking tot (blijvende) psychische en lichamelijke gezondheidsklachten. Dat bevordert de gezondheid, maakt het lichaam soepel waardoor het minder vatbaar is voor ziekte. Men is beter in staat om met stress om te gaan of stress te voorkomen doordat men duidelijker zijn grenzen leert kennen en kan aangeven. Het maken van keuzes en het nemen van beslissingen wordt vaak makkelijker. De stabiliteit van de cursist kan toenemen waardoor hij sneller herstelt na een tegenslag.

2.3 Geven van onderwijs en begeleiding

Onderwijs

Er zijn trainers en therapeuten die bijscholings-/nascholingsactiviteiten verzorgen of binnen de gezondheidszorg of in het bedrijfsleven trainingen/onderwijs geven.

Stagebegeleiding

In de groepen worden de trainers ondersteund door stagiaires die in opleiding zijn. Trainers coachen deze stagiaires in hun aankomend trainerschap.

2.4 Administratie, beheer en organisatie

Voorwaarden voor praktijkvoering

De trainer en/of therapeut Emotioneel Lichaamswerk in de Beroepsvereniging BeTTEL dient aan een aantal voorwaarden te voldoen:

- beschikt over een diploma Emotioneel Lichaamswerk of Reichiaans Lichaamswerk
- voldoet aan de gestelde nascholings-, bijscholings- en supervisie-eisen
- is bereid en in staat samen te werken met b.v. huisartsen, trainers vanuit andere disciplines
- is bereid en in staat zorg te dragen voor de eigen lichamelijke, emotionele en psychische staat
- zorgt voor een goede hygiëne
- heeft de beschikking over een volwaardige praktijkruimte die voldoet aan de eisen van hygiëne
 - Genoeg ruimte om lichaamsgericht te werken
 - Toiletruimte met wastafel is aanwezig.
 - Er is informatie aanwezig over de tarieven en klacht en tuchtrecht.
- voert een goede cliënten- en financiële administratie
- heeft regelmatig contact met collega-trainers en -therapeuten Emotioneel Lichaamswerk in de regio.

De trainer of therapeut moet de volgende taken kunnen (laten) uitvoeren:

A. algemene bedrijfsadministratie en financiële administratie

B. cliëntenadministratie en dossierbeheer

C. organisatie en public relations van de cursussen.

Ad B.

De trainer en/of therapeut doet verslag van de individuele sessies of coaching in een dossier van de cliënt. Dit dossier wordt na elke sessie

bijgewerkt. Deze wordt voor een periode van een jaar, doch maximaal tien jaar bewaard op een plaats die niet vrij toegankelijk is voor anderen.

Daarna wordt het dossier vernietigd. Als de cliënt inzage wil hebben in zijn dossier, kan dat altijd, in bijzijn van de therapeut.

Het dossier kan evt. worden ingezien / overgedragen aan een behandelend arts. Dit kan alleen na toestemming van de cliënt.

In het maken van een dossier en registreren van de cliëntgegevens is de trainer / therapeut bekend met de Wet Bescherming Persoonsgegevens (Wbp).

Ad C.

Hieronder wordt verstaan het zorgen voor goede sessieruimte en/of ruime groepsaccommodatie die geluiddicht is en aan de juiste hygiëne-eisen voldoet. Onder PR wordt verstaan het verzenden van persberichten en het benaderen van de pers, het plaatsen van advertenties, het versturen van folders, het benaderen van oud-cursisten, het onderhouden van (verwijs)netwerken.

2.5 Kwaliteitsbewaking

Visitatiecommissie

Elk lid van de beroepsvereniging krijgt een bezoek van de visitatiecommissie. De visitatiecommissie stelt naar aanleiding van de vooraf toegestuurde enquête en haar bevindingen bij het bezoek een rapport op met conclusies en eventuele aanbevelingen ter verbetering.

Ontwikkelen van individuele kennis en kunde

De trainer en de therapeut hebben regelmatig intervisie en supervisie over hun beroepsmatig handelen bij een erkend supervisor. Daarnaast volgen de trainer en de therapeut nascholing/bijscholing volgens de normen van het S.R.B.A.G.

Ontwikkelen van het eigen beroep

Er is de beroepsvereniging BeTTEL en het Opleidingsinstituut voor Emotioneel Lichaamswerk (zie hoofdstuk 3.2) die zich bezig houden met de verdere ontwikkeling van het beroep. Er worden in dit kader nascholingsbijeenkomsten georganiseerd.

Kwaliteitsplan

Er is een Kwaliteitsplan ontwikkeld waarin de visie van de beroepsvereniging BeTTEL op kwaliteit en kwaliteitszorg wordt beschreven.

Klachtenprocedure:

Er is een klachtencommissie die op aanvraag van trainer / therapeut of op verzoek van een cliënt / deelnemer op basis van bemiddeling de klacht behandelt. Mocht dit niet leiden tot een oplossing is het de cliënt vrij zich te richten tot de TBNG.

HOOFDSTUK 3

De achtergrond van Emotioneel Lichaamswerk en praktische gegevens

3.1 Historie

Van subcultuur naar volwaardige plek binnen de maatschappij

Emotioneel Lichaamswerk is ontwikkeld in de zeventiger jaren van de vorige eeuw. Kijken we terug dan zien we dat de jaren zestig zich kenmerken door maatschappelijke veranderingen en een herwaardering van normen en waarden. Aansluitend hierop ontstond er in de jaren zeventig een stroming waarbij niet zozeer betekenis werd gehecht aan aanpassing van het individu aan anderen en aan de maatschappij, maar aan persoonlijke groei. Het nemen van eigen verantwoordelijkheid kwam hierdoor op de voorgrond te staan. Er werden cursussen 'persoonlijke groei' gevormd. Deze werden gericht op het ervaren van en vertrouwen krijgen in de eigen natuurlijke krachtbronnen (potentie). Eén van de inmiddels achterhaalde noties uit de jaren zeventig is, dat wanneer mensen hun levensenergie ter beschikking krijgen, als vanzelf hun beperkingen op de achtergrond komen te liggen. Nu erkennen we dat het nodig is dat cursisten zelf leerdoelen stellen die ze kunnen evalueren en waarvoor ze zelf de verantwoordelijkheid dragen. Er is er in de maatschappij en met name in het bedrijfsleven een huiver voor emotionaliteit ontstaan. Het gaat bij Emotioneel Lichaamswerk niet om de emotionaliteit, niet om de emoties eenvoudigweg naar buiten te brengen, maar om emotioneel-vaardig-zijn.

3.2 Informatie over bestaande opleidingen

De vierjarige opleiding tot trainer / therapeut Emotioneel Lichaamswerk werd gegeven aan het Instituut Emotioneel Lichaamswerk, voorheen School voor Body en Soul, op het Centrum Venwoude, Vuurschesteeg 1 te Lage Vuursche. Postadres: Postbus 59, 3740 AB Baarn, telefoon: 035 6668447.

Stichters van deze opleiding zijn Ted Wilson (1936-2007) en Geert van Coillie. Sinds 2008 wordt de 4 jarige opleiding verzorgd vanuit België door de school NEL - Netwerk Emotioneel Lichaamswerk te België. Geert van Coillie is nog altijd verbonden aan deze opleiding.

Voordat men deel kan nemen aan de opleiding, moet men zelf een aantal cursussen gevolgd hebben. De opleiding duurt vier jaar. De eerste drie jaar bestaan uit lesblokken waarin theorie en praktijk elkaar afwisselen. Alles wat men in de beroepspraktijk de cursist aanbiedt, zal men eerst zelf meerdere malen moeten ervaren. Na het eerste jaar loopt de student bij diverse trainers stage. Het vierde jaar is een supervisiejaar waarin de student, onder supervisie van een ervaren trainer, een avondcursus geeft. Om een diploma te ontvangen moet de student zelfstandig een avondcursus en een weekend volgens de kwaliteitseisen van het opleidingsinstituut geven. De opleiding van het Instituut Emotioneel Lichaamswerk levert mensen af die voldoen aan de eisen die de beroepsvereniging BeTTEL stelt. Op dit moment is binnen BeTTEL in onderzoek of lichaamswerkers vanuit andere opleidingen lid mogen worden.

3.3 Onderscheid met andere zorgverleners

Het onderscheid met andere zorgverleners is dat de belangrijkste vorm waarin Emotioneel Lichaamswerk wordt gegeven het werken in groepen is, in tegenstelling tot andere disciplines die veelal individueel werken. De kracht van Emotioneel Lichaamswerk ligt erin dat cliënten kennis verwerven over de werking van het denken op de emoties en het effect daarvan op het lichaam en andersom en de vaardigheid ontwikkelen om bovengenoemde processen te beïnvloeden.

Plaatsbepaling in de gezondheidszorg

- Preventief ten aanzien van gezondheidsklachten, daar waar aansluiting wordt gevonden bij huisartsenpraktijk, fysiotherapie, enz.
- Ondersteunend naast diverse vormen van psychotherapie, om zelfbeleving en psychische gezondheid te bevorderen.
- Voor mensen die vanuit hun eigen verantwoordelijkheid op een andere manier met hun lichamelijke (psychosomatische) klachten om willen gaan, gaat er ook een preventieve werking vanuit en treedt er vaak duidelijke verbetering op waardoor verergering of het chronisch worden van de klachten kan worden voorkomen. Het individuele therapeutische werken met cliënten komt vaak voort uit de problematiek die duidelijk is geworden in de groepssessies.

3.4 Trends en ontwikkelingen

Onderzoek

In de VS is veel onderzoek gedaan door de arts A. Lowen naar het effect van lichaamswerk, zie literatuurlijst. In Nederland en Duitsland wordt onderzoek gedaan naar de relatie tussen de verbetering van het lichamelijk functioneren en de psychische processen. De onderzoeksresultaten daarvan zijn nog niet in boekvorm gepubliceerd.

Trends

In publicaties over de ontwikkelingen in de hedendaagse psychologie komt steeds meer aandacht voor Emotionele Intelligentie. Hierbij worden emoties benaderd vanuit de gedragscomponent. Bij Emotioneel Lichaamswerk wordt emotionaliteit benaderd vanuit de gevoelscomponent. Omdat het gedrag ontstaat vanuit gedachten en gevoelens en het gevoel zich via het lichaam openbaart, kiest Emotioneel Lichaamswerk voor een lichamelijke benadering.

3.5 Therapieduur en -prijs

De duur van de individuele sessies bedraagt meestal 1 uur en 30 minuten. De prijs van een sessie varieert op dit moment van € 80,- tot € 120,- per uur of anderhalf uur. Er gelden aangepaste (hogere) bedrijfstarieven. Er zijn enkele zorgverzekeraars, sociale diensten en bedrijven die een vergoeding geven voor de cursussen en de sessies. BeTTEL heeft een lijst van de zorgverzekeraars die vergoeden op haar website staan.

De tijdsduur van de cursussen is afhankelijk van het doel en het thema. De tijdsduur van de basiscursus is tien maal drie uur of 10 maal 2,5 uur en kost ongeveer € 300,-. Er is ook een 15-avonden-durende avondcursus.

Een weekend duurt van vrijdagavond zeven uur tot zondagavond vijf uur en kost ongeveer € 350,-.

Deze prijzen zijn indicaties (voorjaar 2011) en geen vaste normen.

3.6 Beroepscode van de trainer en/of de therapeut

- onvoorwaardelijke acceptatie van de cliënten/ deelnemers, na selectie volgens indicatiestelling en binnen de inschrijving overeengekomen voorwaarden
- niet veroordelen van vragen en problemen van de cliënten/ deelnemers
- beroepsgeheim over datgene wat de cliënt/ deelnemer laat horen en zien als voorwaarde voor veiligheid, waarvan de schriftelijke weergave en interventiegegevens ook achter gesloten deuren worden bewaard
- geen persoonlijke relaties aangaan met de cliënt/ deelnemer die te maken hebben met de persoonlijke behoefte van de trainer of therapeut
- geen lichamelijk geweld gebruiken en dit ook niet tolereren van de cliënt/ deelnemer
- geen seksuele intimiteit met cliënten/ deelnemers en geen seksuele intimidatie
- zorg dragen voor hygiëne zowel van de praktijkruimte als van zichzelf.

3.7 Klachtenregeling

Houdt een trainer of therapeut zich niet aan de beroepscode of dient een cursist een serieuze klacht in, dan kan deze klacht worden ingediend bij het secretariaat van BeTTEL. Die laat de BeTTEL-vertrouwenspersoon van de klachtencommissie onderzoeken of er nog bemiddeld kan worden. Zoniet, dan heeft de cliënt het recht de klacht aan te melden bij Klacht- en tuchtrechtcommissie TBNG.

3.8 Literatuurlijst

- Ansgar & D. Rank, Je lichaam als spiegel, bio-energetica en karakteranalyse, uitg. Servire 1996
- Mariëtte Baanders, Ik ben niet verdrietig, ik ben boos, uitg. Bert Bakker, Amsterdam, 1999
- Pater Ulrich Brand, Eutonie, uitg. Schors, Amsterdam, 1994
- Elena Cardas, Ademen als bevrijdende levenskracht, uitg. Schors, Amsterdam, 1994
- Geert van Coillie en Riane Malfait, Dynamisch ontspannen, uitg. Acco, Leuven, 1982
- Daniel Goleman, redactie, Emotionele genezing, gesprekken met de Dalai Lama over aandacht, emoties en gezondheid, uitg. Elmar, 1998
- Daniel Goleman, Emotionele intelligentie, uitg. Contact, 5e druk, 1996
- Ken Dychtwald, Bodymind, uitg. Tarcher, Los Angeles, 1986
- Hofman en dr. Ulrich Gudat, Bio-energetica, de kunst van etc, uitg. Schors, Amsterdam, 1995
- Anodea Judith, Chakrawerkboek, uitg. Becht, Haarlem, 1997
- Anodea Judith, Handboek Chakrapsychologie, uitg. Becht, Haarlem, 1998
- Marinus Knoope, De creatiespiraal, uitg. K.I.C., Nijmegen, 1998
- Marinus Knoope, De Ontknooping, 2008
- Jim Leonard & Phil Laut, Geniet je leven, uitg. Ankh-Hermes, Deventer, 1988
- Alexander Lowen, Bio-energetica, uitg. Servire, 1986
- Alexander Lowen, Bio-energetische oefeningen, uitg. Servire, 1987
- Alexander Lowen, Genieten, uitg. Servire, 1987
- Alexander Lowen, Depressie en het lichaam, uitg. Servire, 1988
- Alexander Lowen, Liefde en orgasme, uitg. Servire, 1988
- Alexander Lowen, Leven zonder angst, uitg. Servire, 1989
- Alexander Lowen, Narcisme, uitg. Servire, 1991
- Alexander Lowen, Liefde, sex en het hart, uitg. Servire, 1991
- Alexander Lowen, Lichaamstaal en karakter, uitg. Servire, 1992
- Alexander Lowen, De ontkenning van het lichaam, uitg. Servire, 1993
- Alexander Lowen, De spiritualiteit van het lichaam, uitg. Servire, 3e druk, 1994
- Alexander Lowen, Vreugde, overgave aan het lichaam, uitg. Servire, 1996
- Erik van Praag, Leven in je lijf, uitg. Witsiers, 1983
- Michel Sky, Ademen, bevrijd je energie, uitg. Kosmos, Utrecht, 1992
- Ad Stermerding, Groei en evenwicht, uitg. Servire, 3e druk, 1994
- Ted Wilson, Het voelt goed. Emoties beter begrepen, uitg. Andromeda, 1998.
- Wibe Veenbaas en Henne Arnolt Verschuren, de Maskermaker, 2009
- E.v.a.